

Pro tajemníka ÚV KSČ s.M. Beňu
ke schválení

H. Beňu.

VNITROSTRANIKČÁ INFORMACE č. 2

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 28. dubna 1986

ome

Č. j.: inf/O4512/2
Počet listů: 12
Počet výtisků: 26
Den vydání: 29. dubna 1986

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany informují ve svých zprávách, že vývoj politické situace je v současném období příznivý. Na členských a veřejných schůzích, aktivech a besedách pokračuje seznamování komunistů i bezpartijních s průběhem a výsledky XVII. sjezdu KSČ. Pracující v průmyslových podnicích a závodech věnují pozornost plnění úkolů hospodářských plánů, zrychlilo se tempo jarních zemědělských prací. Neoddělitelnou součástí úsilí stranických orgánů a organizací o rozpracování a realizaci sjezdových záměrů, tvoří příprava a zabezpečování voleb do zastupitelských sborů, oslav 1. máje, 41. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou a 65. výročí založení Komunistické strany Československa.

S pozitivní odezvou komunistů i bezpartijních se setkalo zveřejnění Dopisu předsednictva ÚV KSČ stranickým orgánům a organizacím k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické morálky a disciplíny v denním tisku. V ohlasech je zvláště oceňováno, že se s tímto dokumentem může podrobně seznámit široká veřejnost, protože dosud znali pracující pouze opatření přijatá na jeho základě hospodářským vedením či stranickou organizací.

Z mezinárodních událostí vyvolal mezi pracujícími, občany a mládeží v celé naší vlasti vlnu rozhořčení pirátský útok USA na Libyi. V množství protestních rezolucí naše veřejnost ostře odsoudila vládu USA za to, že při prosazování svých hegemonistických plánů se nezastaví ani před otevřenou agresí. Tímto aktem americký imperialismus znovu dokázal, že nerespektuje normy mezinárodního práva, státní suverenitu a soustavně ohrožuje světový mír.

V příkrém kontrastu s postupem americké administrativy vystupuje mírová politika Sovětského svazu, kterou opět potvrdil s.M. Gorbačov z tribuny XI. sjezdu SED. Zvláště pozitivně je přijímána ta část projevu, v níž přednesl návrh

na snížení stavu konvenčních zbraní v Evropě.

V návaznosti na politickoorganizační zabezpečení závěrů XVII. sjezdu KSČ, schváleném předsednictvem ústředního výboru dne 18.března 1986, postupně realizují všechny krajské a okresní výbory strany vlastní opatření. Byla uskutečněna řada akcí a porad orientovaných na sjednocení postupu stranického aparátu i dobrovolného aktivu, konaly se schůzky základního funkcionářského kádru, informacemi byli vyzbrojeni aktivisté delegovaní v rámci diferencovaného řízení do stranických organizací. Svou činnost opět zahájily pracovní skupiny ÚV KSČ i KV KSČ, ustavené na pomoc při rozpracování sjezdových závěrů a předvolební přípravě.

Dubnové členské schůze základních organizací strany projednaly závěry XVII. sjezdu KSČ. Za účasti delegovaného aktivu vyšších stranických orgánů, pracovníků aparátu a zejména delegátů sjezdu byla členská základna seznámena i s dalším postupem krajských a okresních výborů strany. Diskuse na členských schůzích, zvláště ve výrobních oblastech reagovala na otázky týkající se hospodářské činnosti, na úkoly a problémy spojené se zabezpečováním plánu prvního roku osmé pětiletky. Zároveň byly vyslovovány názory, že kritizované jevy je nutno urychleně odstraňovat a nastolit jednotu slov a činů. Nejfrekventovanějšími se staly otázky úrovně řídicí a organizátorské práce. Z jednání vyplynulo, že komunisté se postupně seznamují s hlavními dokumenty sjezdu, podporují je a zasazují se o jejich realizaci. Dokladuje to aktivní přístup stranických organizací při hledání účinnějších forem zavádění výsledků VTR do praxe, zkvalitnění řízení a organizace práce, širšího uplatňování brigádní formy práce ap.

Krajské /městské/ výbory strany hodnotí výsledky dubnových členských schůzí dobře. V řadě organizací již bylo přistoupeno k rozpracování sjezdu na vlastní podmínky, výbory

organizací svými opatřeními navazují na úkoly z výročních členských schůzí a stranických konferencí. Usnesení přijímaná těmito schůzemi mají vyšší míru konkrétnosti. Přesto však existují rozdíly v přístupech jednotlivých základních organizací strany.

Stranické orgány a organizace se v uplynulém období zabývaly hodnocením plnění ekonomických úkolů prvního čtvrtletí letošního roku. Ve většině hospodářských organizací byl plán celkově splněn. Nepříznivě ho však ovlivňují přetrvávající problémy v materiálně technickém zásobování a zejména nedostatek náhradních dílů. Potíže v pracovních silách prohlubovala v průběhu zimního období navíc i vysoká nemocnost. V začátku osmé pětiletky se rovněž vyskytuje značná neprovázanost dodavatelsko-odběratelských vztahů, nezajištěnost některých meziresortních vazeb, pozdní přijímání plánů podniků ap.

V Praze byla například zaznamenána kritická upozornění na potíže v plnění hospodářských úkolů prvního čtvrtletí t.r. v několika stranických organizacích generálních a podnikových ředitelství. Poukazuje se v podstatě na stejné problémy, které byly uváděny na jednání XVII. sjezdu - pohodlný a rutinní přístup vedoucích hospodářských pracovníků, formálně rozepisované úkoly z nadřízených orgánů ap. Pro nedostatek součástí v podniku ZPA Čakovice musela být přesunuta část objemu výroby z prvního čtvrtletí na třetí a čtvrté ve finanční výši 70 mil. Kčs. K rozporování plánu dochází v k.p. Chirana Modřany, kde nebylo splněno první čtvrtletí o 2,5 mil. Kčs, přestože zde v březnu odpracovali dvě soboty navíc.

Na obdobné nedostatky ukazují poznatky z Bratislavy. Například n.p. Slovnaft Bratislava nesplnil v prvním čtvrtletí letošního roku vývoz do nesocialistických států, zisk a produktivitu práce z upravených vlastních výkonů. Vážná situace v plnění plánu je rovněž v některých podnicích Středoslovenského kraje. Z důvodu nezabezpečení výrobních potřeb materiálem se stále více prohlubuje manko plnění plánu

v k.p. Tesla Orava-Nižná. Podobný stav se začíná projevovat i v Závodech valivých ložisek Povážské strojírny - Povážská Bystrica.

Základní organizace strany uplatňují právo kontroly vůči hospodářským vedením, vyžadují předložení konkrétních opatření k eliminaci nedostatků v plnění kvalitativních ukazatelů plánu a zároveň přijímají vlastní závěry k mobilizaci pracujících. Tam, kde je možno pracovat v prodloužených směnách, nastupují komunisté v čele pracovních kolektivů. Tak tomu bylo například v Jihočeském kraji v KIN Dačice, Celogrifu Halámky atd. Dohánění skluzů ve výrobě mimořádnými směnami se však negativně projevuje ve zvyšování výrobních nákladů a přečerpávání fondu přesčasových hodin.

Komunisté a pracující zemědělských podniků věnují zvýšenou pozornost jarním pracem. Již dříve schválená organizační zabezpečení byla dopracována o opatření k vyrovnání skluzů vzniklých vlivem nepříznivých klimatických podmínek. Důraz je kladen na projednávání úkolů s lidmi, zvýraznění osobní odpovědnosti všech zainteresovaných pracovníků, na včasnost a kvalitu provedení jednotlivých agrotechnických činností. Uказуje se, že stav ozimů je dobrý, k dispozici je dostatek osiv, sadby i techniky. Vlivem zlepšeného počasí a uvedených politickoorganizačních opatření došlo k urychlení plnění prací, zejména setí obilovin. Veškerá pozornost je v současné době zaměřena na využití vhodného počasí pro brzké dokončení jarních prací.

Potíže se projevují v zajišťování náhradních dílů pro některé zemědělské stroje a nářadí. V okrese Jindřichův Hradec /Jihočeský kraj/ se pohybuje zabezpečení jednotlivých položek požadavků zemědělských podniků mezi 10-15 %, což je předmětem stálé kritiky, nejsou ani požadované prostředky chemické ochrany. V Západočeském kraji jsou nejvážnější připomínky k distribuci součástek k tahačům S-180 a mechanizačním prostředkům, ve Východoslovenském kraji chybí náhradní

díly na secí stroje, postřikovače a další závěsná nářadí, v Západoslovenském kraji nejsou součástky na traktory typu Zetor 81 45 a 151 45 od výrobce ZTS Martin.

V souladu s vnitrostranickou směrnicí probíhá zabezpečování voleb do zastupitelských sborů. Po zasedání krajských /městských/ výborů uskutečnily svá jednání okresní a obvodní výbory strany, ze kterých vyplynuly úkoly v oblasti kádrového a organizačního zajištění. Základnou obsahové a politické přípravy voleb jsou závěry XVII. sjezdu, zvláště program hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR s důrazem na realizaci úkolů prvního roku osmé pětiletky. Na členských schůzích stranických organizací v obcích a místech byl schválen konkrétní program ZO KSČ, národních výborů a společenských organizací Národní fronty v předvolebním období.

Komunisté zhodnotili činnost národních výborů, výsledky práce každého poslance, podíl jednotlivých společenských organizací a občanů na plnění volebních programů. Současně se zaměřili na hledání forem a metod pro plnější zapojování organizací Národní fronty a jednotlivých občanů v práci národních výborů. S vyšší mírou náročnosti byl prováděn výběr návrhů na nové poslance s cílem zkvalitnit zastupitelské sbory ve smyslu náročných úkolů uložených XVII. sjezdem KSČ. Například v Jihočeském kraji byl ve srovnání s kádrovou přípravou voleb v roce 1981 položen mnohem vyšší důraz při posuzování činnosti poslanců a výběru nových na jejich angažovaný přístup v práci komisí národních výborů v uplynulém období. Celková uvažovaná obměna poslanců na jednotlivých stupních činí 30-40 %. Předmětem kritiky a následných opatření se staly snahy některých okresů snížit zastoupení dělníků v řadách poslanců ONV a MNV.

Ve spolupráci s patronátními závody a v souladu s přijatými plány masové politické práce v předvolebním období rozvíjejí svoji činnost agitační střediska. Agitační kolektivy, jejichž podstatnou část tvoří komunisté registrovaní v místě

bydliště, prohloubily kontakt s občany. Provedly seznámení s úkoly souvisejícími s jarními směnami Národní fronty, akcemi "Z", přípravou májových oslav, konáním předvolebních veřejných schůzí a s dalšími organizačními otázkami průběhu volebních dnů. V konkrétní masové politické práci je věnována pozornost zejména mladým, kteří se poprvé zúčastní volebního aktu. Je využíváno především živého slova poslanců, předních dělníků, novátorů při neformálních diskusích v rámci besed "Strana hovoří s mládeží".

V podnicích a závodech se konají veřejné stranické schůze, na kterých jsou pracující informováni o výsledcích jednání XVII. sjezdu, o návrzích poslanců z řad zaměstnanců podniku a podílu závodu na plnění volebních programů Národní fronty v letech 1986-1990. Souběžně s tím se konají v obcích a místech předvolební schůze, kde jsou představováni navrhovaní kandidáti Národní fronty. První zkušenosti stranických orgánů a organizací z průběhu uvedených akcí ukazují na značný zájem pracujících a občanů o aktuální společenskopolitické otázky. Dokladem jejich aktivní účasti jsou i mnohé připomínky a náměty přednesené v diskusi.

Obsahové a organizační zajištění májových oslav bylo s dostatečným předstihem projednáno na schůzích předsednictev krajských a okresních výborů strany i na aktivech základních organizací. Byly ustaveny komise složené ze zástupců stranických, státních a společenských orgánů a organizací, které nyní celou přípravu oslav řídí.

Velká pozornost je věnována tomu, aby se všechny připravované akce, hlavně prvomájové manifestace vyznačovaly vysokou účastí pracujících, občanů, mládeže a vyzněly na podporu plnění závěrů XVII. sjezdu, hospodářských úkolů, volebních programů Národní fronty, spolupráce se Sovětským svazem a ostatními socialistickými zeměmi i boje za mír. V agitaci jsou využívány zkušenosti z minulých let. Vedle osobního zvaní

občanů agitačními dvojicemi, působí nyní aktivně závodní a místní rozhlas, krajské i okresní noviny a zpravodaje.

Ze zpráv krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že příprava májových oslav probíhá odpovědně a je provázena vysokou politickou a pracovní aktivitou občanů. V podnicích, závodech i místech jsou organizovány brigády a mimořádné směny Národní fronty k plnění hospodářských úkolů, předmájovému úklidu a dokončení výzdoby. Například ve Východoslovenském kraji se zúčastnilo celokrajské směny a týdne pracovní aktivity přes jeden milión občanů. V Ostravě na 5 239 akcích vytvořilo téměř 80 000 občanů hodnotu díla za více jak 5 mil. Kčs. Pracující se připravují do prvomájových průvodů s cílem pozdravit oslavy Svátku práce splněním již dříve uzavřených závazků, nebo další iniciativou zaměřenou na zabezpečení závěrů XVII. sjezdu KSČ.

Na základě požadavků krajských /městských/ výborů strany bylo vydelegováno ústředním výborem 77 členů, funkcionářů centrálních orgánů, kteří se zúčastní prvomájových manifestací v krajských a okresních městech.

V předvečer 1. máje se v krajích, okresech a místech počítá s uskutečněním celé řady kulturně politických akcí podle místních tradic. Například veselí, mírových ohňů, lampionových průvodů mládeže, besed s příslušníky odboje ap. K výročí osvobození jsou připravovány pietní a vzpomínkové akty, kladení věnců u památníků Sovětské armády, různé společenské pořady, vyznamenání nejlepších pracovníků a kolektivů atd. K 65. výročí založení KSČ se zpravidla uskuteční slavnostní večery a shromáždění představitelů stranických a státních orgánů, organizací Národní fronty s kulturními pořady.

Převážná část krajských /městských/ výborů strany hodnotí současnou situaci v zásobování vnitřního trhu potravinářským zbožím příznivě. Neprojevují se vážnější výpadky, které by narušovaly uspokojování běžných potřeb obyvatelstva. Mezi

výrobci a obchodními organizacemi se upřesňují dodávky zboží k předzásobení prodejen před dny soustředěného volna v první dekádě měsíce května. Této otázce věnují mimořádnou pozornost i stranické orgány.

V zásobování průmyslovým zbožím se například v Jihomoravském kraji opakuje kritika nedostatku některých druhů zboží dlouhodobé spotřeby. V Západočeském kraji jsou připomínky k malému množství dětského bavlněného prádla, vhodné jarní a letní obuvi pro děti, špatné je zásobování náhradními díly na motocykly a automobily, trvá nedostatek pneumatik.

S obsahem Dopisu předsednictva ÚV KSČ stranickým orgánům a organizacím k prohloubení účinnosti boje proti porušování zásad socialistické morálky a disciplíny, publikovaném sdělovacími prostředky dne 19.4.1986 vyjadřuje veřejnost jednoznačný souhlas a v jeho důsledné realizaci jsou spatřovány cesty k odstranění přetrvávajících nedostatků. Krajské /městské/ výbory strany označují za pozitivní, že si i bezpartijní postupně začínají uvědomovat potřebu aktivně se podílet na jejich odhalování a řešení. V Severomoravském a Západočeském kraji se kladně hodnotí skutečnost, že je Dopis zveřejněn v době, kdy stranické orgány a organizace připravují komplexní hodnocení nomenklaturních kádrů, při němž i jejich morální profil bude jedním z kritérií. V některých místech se vyskytly dotazy, proč je veřejnost seznamována s Dopisem PÚV až nyní. Ojediněle je vyslovována obava, aby to nemělo v období konání předvolebních schůzí vliv na pouze jednostrannou kritiku ze strany občanů, někteří členové strany a základní organizace se ptají, zda lidé správně pochopí záměr, který ústřední výbor zveřejněním tohoto dokumentu sleduje.

Ohlasy z Jihočeského kraje, ale i dalších potvrzují, že je správné, když strana znovu touto formou zdůraznila problematiku obsaženou v Dopise PÚV. Současně je však připomínáno, že od doby jeho přijetí uplynuly tři roky a řada negativních jevů dále přetrvává. V souvislosti s tím je poža-

dováno energicky a rozhodně řešit problémy úplatkářství ap. i jejich příčiny tak, jak to dělá s.M. Gorbačov. Přitom jsou vyslovovány názory, že občané v Sovětském svazu jsou otevřeněji informováni o kádrových změnách hospodářských pracovníků a funkcionářů, kteří se dopustili vážných přestupků nebo zneužití svého postavení.

V některých místech Jihomoravského kraje se očekávalo, že XVII. sjezd zhodnotí účinnost postupu proti negativním jevům ve společnosti a budou přijata i konkrétní opatření státních orgánů například v boji proti alkoholismu. Z celé řady podniků a organizací jsou uváděny připomínky k neoprávněným příjmům, rozkrádání, koupi nemovitostí a odprodeji materiálu ze socialistického vlastnictví za mimořádně nízké ceny. Obecně je poukazováno na přetrvávající úplatkářství zvláště ve zdravotnictví, soudnictví, bytových družstvech, poškozování spotřebitelů v obchodě na ceně, váze i jakosti, požívání alkoholu u hospodářských pracovníků atd. Jsou vyslovovány názory, že daleko větší úlohu v boji s protispolečenskými jevy musejí sehrát vyšší články řízení. V tomto směru by měly účinněji a preventivně působit také vyšší finanční a právní postihy.

V informacích z okresu Nový Jičín /Severomoravský kraj/ je upozorňováno, že se stále hovoří o upevňování disciplíny a odpovědnosti, přitom však řada závodů zabezpečuje plánované úkoly jen za pomoci prodloužených a mimořádných směn, a nadřízené orgány ne vždy plní své základní povinnosti. Má to negativní dopad do dodavatelsko-odběratelských vztahů, materiálně technického zásobování atd. V okrese Bruntál je poukazováno, že **mnohé stranické organizace jsou ve vleku vedoucích hospodářských pracovníků.** Chybí odvaha důsledně odstraňovat problémy. V Praze je požadováno řešit neprovázanost mezi ministerstvy i VHJ v řídicím systému, vztah mezi projektovými organizacemi a stavební výrobou, různé vypořádání se s černým trhem valut a deviz, zvýšení účinnosti kontrolního systému nejen po linii výborů lidové kontroly, ale i

ministerstev. V Západoslovenském kraji se v této souvislosti připomíná, že by se měl důsledněji prosazovat princip, kdo řídí, je povinen také kontrolovat.

V Bratislavě je v ohlasech zdůrazňováno, že je potřebné trvat na tom, aby zásady obsažené v Dopise platily pro každého, bez ohledu na to, jakou funkci zastává. Vyskytly se názory skoncovat s tím, aby před svátky rozvážela podniková vozidla drubežářských a vinařských závodů svoje výrobky po různých centrálních orgánech. Ze všech obvodů se objevily připomínky k tomu, že je potřebné prověřit nadměrné majetkové poměry některých rodin, odstranit anonymitu těch, kteří získali velký majetek prokazatelně z bezpracných příjmů a stanovit zákon, který by umožňoval prověřovat jeho původ. Jsou i takové názory, že kontrolní orgány národních výborů a SNB se úmyslně vyhýbají některým konkrétním případům.

Ve Východočeském a dalších krajích je připomínáno, že je nezbytné vést komunisty ve státních, hospodářských a společenských orgánech a organizacích, zejména ROH a SSM k tomu, aby k negativním jevům na pracovištích nedocházelo, upevňovala se disciplína, pořádek a důsledně se realizovaly závěry XVII. sjezdu KSČ. Požaduje se, aby bylo vyráběno v dostatečném množství kvalitní zboží, což přispěje k odstranění řady nezdravých jevů ve společnosti.

Stranické orgány a organizace soustřeďují v současné době úsilí k tomu, aby na každém stupni řízení byl posouzen dosažený stav při realizaci úkolů vyplývajících z Dopisu a přijaty konkrétní závěry pro další období.